

dosar nr. 2ra-557/2019

prima instanță, Judecătoria Hîncești, sediul central, judecător: (V. Suruceanu)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

Î N C H E I E R E

03 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Dumitru Pavliuc,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Pavliuc
împotriva Consiliului municipal Hîncești cu privire la recunoașterea dreptului de
proprietate prin uzucapiune asupra bunului imobil,
împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a respins apelul declarat de Dumitru Pavliuc și s-a menținut hotărârea din
02 mai 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 06 iulie 2017, Dumitru Pavliuc, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului municipal Hîncești cu privire la recunoașterea dreptului de
proprietate prin uzucapiune asupra bunului imobil.

În motivarea acțiunii, reclamantul Dumitru Pavliuc a indicat că vecina
Codreanu Anastasia Anton, anul nașterii 1904, fiind proprietara terenului cu
numărul cadastral xxxxxx, cu suprafața de 0,0743 ha situat în or. Hîncești, str.
xxxxxx, nr. x32, în anul 1988 a plecat în or. Herson, Ucraina la loc permanent de
traie, la unicul fecior Victor Codreanu, lăsându-i în îngrijirea și folosință sa terenul
în cauză. După plecarea în or. Herson, Ucraina, Anastasia Codreanu a venit acasă
de 2-3 ori, iar din anul 1992 n-au mai venit nici ea și nici feciorul ei Victor
Codreanu. Ulterior, prin convorbirile telefonice cu Victor Codreanu a fost
înștiințat că mama acestuia Anastasia Codreanu a decedat în anul 1993, și a
încheiat cu el un acord verbal de a cumpăra doar terenul, deoarece casa s-a
demolat prin anul 1994, fiind în stare tehnică deplorabilă. Însă, Victor Codreanu
n-a mai venit în Moldova și conform certificatului de deces, acesta a decedat în
anul 1999.

Reclamantul Dumitru Pavliuc a menționat că din anul 1988 deține în
folosință terenul sus menționat, iar începând cu anul 1995 până în prezent a
achitat impozitele pe bunurile imobiliare situate în or. Hîncești, str. xxxxx, nr.
32x, pentru decedata Anastasia Codreanu.

Reclamantul Dumitru Pavliuc a declarat că prin dispoziția Consiliului mun. Hîncești nr. 163 din 18 aprilie 2001, s-a permis darea în folosință reclamantului Dumitru Pavliuc, domiciliat în or. Hîncești, str. 31 August, nr. 32, a lotului de teren sus menționat, cu suprafața de 710 m² situat pe str. xxxxx, nr. 3x2, cu plata impozitului funciar.

Reclamantul Dumitru Pavliuc a menționat că prin decizia Consiliului mun. Hîncești nr. 381 din 23 mai 2002 i s-a permis înălțarea construcției și lucrările de săpare a unui canal de evacuare a apei de pe terenul în litigiu, lucrări ce le-a efectuat cu propriile mijloace și cheltuieli. Din anul 1988, deține terenul în cauză, care nu este un bun din domeniul public, achită impozitul funciar începând cu anul 1995 și terenul fiind dat oficial în folosință de către Consiliul mun. Hîncești din anul 2001, îl deține legal cu titlul de posesiune și folosință timp de 29 ani. La 15 februarie 2017 s-a adresat către Consiliul mun. Hîncești cu cerere, solicitând recunoașterea dreptului său de proprietate asupra terenului Anastasiei Codreanu, iar, la 08 iunie 2017 i s-a răspuns că, recunoașterea dreptului de proprietate este de competența instanței de judecată.

Reclamantul Dumitru Pavliuc a invocat prevederile art. 320 Cod civil, în care este stipulat că modurile de dobândire a dreptului de proprietate - uzucapiunea constituie unul din modurile de dobândire a dreptului de proprietate.

Reclamantul Dumitru Pavliuc a menționat că în corespundere cu avizul consultativ al Curții Supreme de Justiție din 15 aprilie 2013 cu privire la modul de aplicare a prevederilor art. 332-336 Cod civil, pentru dobândirea dreptului de proprietate este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: cel care posedă bunul trebuie să fie de bună credință, posesiunea trebuie să fie exercitată 15 ani în cazul bunurilor imobile, posesiunea trebuie să fie utilă. Aceste condiții complementare se întrunesc, iar conform art. 332 Cod civil, uzucapiunea imobiliară expres prevede că, dacă o persoană fără a fi dobândit dreptul de proprietate, a posedat cu buna credință sub nume de proprietar un bun imobil pe parcursul a 15 ani, acesta devine proprietarul bunului respectiv. Prin prisma prevederilor art. 332 Cod civil al Republicii Moldova, a posedat, deținut și administrat terenul cu bună credință pe parcursul a mai mult de 15 ani, timp de 29 de ani, devenind proprietarul lui. Consideră că posesiunea a fost utilă, nefiind viciată de discontinuitate, nu a fost tulburată, clandestină sau precară, adică nu se întrunesc impedimentele specificate în art. 335 Cod civil.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra terenului cu numărul cadastral xxxxxxxx cu suprafața de 0,0743 ha, situat în or. Hîncești, str. xxxxxx, nr. 3x2.

Prin hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătoriai Hîncești, sediul central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Pavliuc împotriva Consiliului municipal Hîncești cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra bunului imobil.

Prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Dumitru Pavliuc și s-a menținut hotărârea din 02 mai 2018 a Judecătoriai Hîncești, sediul central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Pavliuc împotriva Consiliului municipal Hîncești cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra bunului imobil.

În susținerea soluției adoptate, instanțele de judecată au reținut că prin prezenta acțiune reclamantul Dumitru Pavliuc a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra terenului cu nr. cadastral xxxxxx cu suprafața de 0,0743 ha, situat în or. Hîncești, str. xxxxxxxx nr. 3x2, care aparține cu drept de proprietate Anastasiei Codreanu.

Instanța de apel a reținut că una din condițiile importante ce urmează a fi întrunită la constatarea faptului dobândirii dreptului de proprietate asupra imobilului, este lipsa înregistrării dreptului de proprietate, în registrul bunurilor imobile, în privința respectivului bun. La caz, precum s-a stabilit supra, se evidențiază faptul că bunul imobil este înregistrat în registrul bunurilor imobile după Anastasia Codreanu, în atare ordine de idei nu este întrunită condiția respectivă, fapt ce și duce la respingerea cererii de chemare în judecată.

La 16 ianuarie 2019, Dumitru Pavliuc a declarat recurs împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Pavliuc.

În motivarea cererii de recurs, suplimentar celor indicate în cererea de chemare în judecată, recurentul Dumitru Pavliuc a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, concluziile instanței expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Recurentul Dumitru Pavliuc a indicat că potrivit principiului nr. 6 al Recomandării nr. R(84) privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată de Comitetul de Miniștri ai Consiliului Europei la 28 februarie 1984, decizia instanței de apel trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat adică formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, concretete, deplinătate, claritate, consecutivitate logică, elocvență lipsă de rezerve, sobrietate, oficialitate și pertinentă.

Recurentul Dumitru Pavliuc a declarat că Codreanu Anastasia Anton, anul nașterii 1904, fiind proprietara terenului cu numărul cadastral xxxxxx, cu suprafața de 0,0743 ha situat în or. Hîncești, str. xxxxxxxx, nr. 32, în anul 1988 a plecat în or. Herson, Ucraina la loc permanent de trai, la unicul fecior Victor Codreanu, lăsându-i în îngrijirea și folosință sa terenul în cauză. După plecarea în or. Herson, Ucraina, Anastasia Codreanu a venit acasă de 2-3 ori, iar din anul 1992 n-au mai venit nici ea și nici feciorul ei Victor Codreanu. Ulterior, prin convorbirile telefonice cu Victor Codreanu a fost înștiințat că mama acestuia Anastasia Codreanu a decedat în anul 1993, și a încheiat cu el un acord verbal de a cumpăra doar terenul, deoarece casa s-a demolat prin anul 1994, fiind în stare tehnică deplorabilă. Însă, Victor Codreanu n-a mai venit în Moldova și conform certificatului de deces, acesta a decedat în anul 1999.

Recurentul Dumitru Pavliuc a invocat că prin dispoziția Consiliului mun. Hîncești nr. 163 cu privire la darea în folosință a lotului de teren din 18 aprilie

2001, i s-a permis folosirea lotului de teren cu suprafața de 710 metri pătrați din or. Hîncești, str. 31 August, nr. 32, lui Dumitru Pavliuc cu achitarea impozitului funciar.

Recurentul Dumitru Pavliuc a menționat că prin decizia Consiliului mun. Hîncești nr. 381 din 23 mai 2002 i s-a permis înălțarea construcției și lucrările de săpare a unui canal de evacuare a apei de pe terenul în litigiu, lucrări ce le-a efectuat cu propriile mijloace și cheltuieli. Din anul 1988, deține terenul în cauză, care nu este un bun din domeniul public, achită impozitul funciar începând cu anul 1995 și terenul fiind dat oficial în folosință de către Consiliul mun. Hîncești din anul 2001, îl deține legal cu titlul de posesiune și folosință timp de 29 ani. La 15 februarie 2017 s-a adresat către Consiliul mun. Hîncești cu cerere, solicitând recunoașterea dreptului său de proprietate asupra terenului Anastasiei Codreanu, iar, la 08 iunie 2017 i s-a răspuns că, recunoașterea dreptului de proprietate este de competența instanței de judecată.

Recurentul Dumitru Pavliuc a menționat că instanța de apel a examinat în mod superficial circumstanțele cauzei precum și materialul probator anexat la materialele cauzei, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului în conformitate cu legislația în vigoare. Instanța de apel la emiterea deciziei pe cazul respectiv a apreciat în mod arbitrar probele.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 29 noiembrie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 12323 (f. d. 72), fiind recepționată de către recurentul Dumitru Pavliuc la data de 16 decembrie 2018 (f.d. 76). Totodată, instanța de recurs relevă că decizia contestată a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești www.instante.justice.md la data de 30 noiembrie 2018.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Dumitru Pavliuc, la data de 16 ianuarie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 23 februarie 2019, în adresa intimatului Consiliului municipal Hîncești a fost expediată copia recursului declarat de Dumitru Pavliuc, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul, Consiliului municipal Hîncești nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat Dumitru Pavliuc, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în

măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Dumitru Pavliuc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Dumitru Pavliuc, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apela apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Dumitru Pavliuc nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Dumitru Pavliuc.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dumitru Pavliuc împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Pavliuc împotriva Consiliului municipal Hîncești cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra bunului imobil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan